

Behandelingsvoorstel voor de commissie Water en Milieu

Onderwerp: Wijziging Reglementen voor Hoogheemraadschap de Stichtse Rijnlanden en het waterschap Vallei en Eem

Cie-datum : 5 april 2004

Cie-nummer: 2004WEM15

Procedure: in GS (na Cie. Vergadering) op: 13 april 2004	inspraak: ja
eerdere behandeling in cie: nee	op:
in PS: ja	op: 19 april 2004

Behandelend ambtenaar: J.M.C. Roberts
Portefeuillehouder: Binnekamp

toestel: 2529

Inleiding

Zie het statenvoorstel.

Wordt geagendeerd:

Positief te adviseren over het statenvoorstel tot wijziging van de taakopdracht in de reglementen voor het Hoogheemraadschap De Stichtse Rijnlanden en voor het waterschap Vallei en Eem.

Datum : 16 maart 2004
 Dienst/sector : WEM/Water
 Registratienummer : 2004WEM000883i

Nummer : PS2004WEM01
 Commissie : WEM
 Portefeuillehouder: Binnekamp

Titel : Wijziging van de reglementen voor het Hoogheemraadschap De Stichtse Rijnlanden en het waterschap Vallei en Eem in verband met BTW-plicht

Inhoudsopgave

Ontwerpbesluit

I Vaststelling reglementering voor Hoogheemraadschap De Stichtse Rijnlanden	pag. 3
II vaststelling reglementering voor waterschap Vallei en Eem	pag. 5

Toelichting statenvoorstel	pag. 7
----------------------------	--------

Bijlagen:

1. Toelichting op ontwerpbesluit I	pag. 9
2. Toelichting op ontwerpbesluit II	pag. 11

Inleiding

De Utrechtse waterschappen zuiveren het stedelijk afvalwater afkomstig uit hun eigen beheersgebied. Daarnaast zuiveren zij ook stedelijk afvalwater van aangrenzende waterschappen. Deze onderlinge dienstverlening wordt met ingang van 1 juli 2004 BTW-plichtig. De belastingdienst beschouwt het zuiveren van gebiedsoverschrijdend afvalwater niet als een overheidstaak en derhalve als BTW-plichtig. De staatssecretaris van Financiën heeft aangegeven dat BTW-heffing kan worden afgewend door de zuivering van gebiedsoverschrijdend afvalwater expliciet als taakopdracht in het waterschapsreglement op te nemen. De Unie van waterschappen heeft in overleg met het ministerie van Financiën en het IPO een model-bepaling opgesteld die hierin voorziet. De Utrechtse waterschappen hebben de provincie verzocht deze model-bepaling op te nemen in de waterschapsreglementen. BTW-heffing over de zuivering van grensoverschrijdend stedelijk afvalwater wordt onwenselijk geacht. Het leidt tot een verhoging van de zuiveringsheffing en daarmee van de lokale lasten en belemmert de doelmatige zuivering van stedelijk afvalwater. Het statenvoorstel voorziet in een aanpassing van het reglement voor Hoogheemraadschap De Stichtse Rijnlanden en waterschap Vallei en Eem op dit punt.

Ontwerp-besluit I

Besluit van provinciale staten van Utrecht van 19 april 2004 en van Zuid-Holland van ... tot wijziging van het Reglement Hoogheemraadschap De Stichtse Rijnlanden.

Provinciale staten van Utrecht en van Zuid-Holland;

Op het voorstel van gedeputeerde staten van 16 maart 2004, dienst WEM, sector Water, nummer 2004WEM000883i;

Gelet op artikelen 2 en 6 van de Waterschapswet;

Besluiten:

ARTIKEL I

Artikel 3 van het Reglement Hoogheemraadschap De Stichtse Rijnlanden¹ wordt gewijzigd als volgt.

1. Onderdeel c komt te luiden:
  - c. het oppervlaktewaterkwaliteitsbeheer.
2. Na vernummering van onderdeel d tot onderdeel e wordt een nieuw onderdeel d ingevoegd dat luidt:
  - d. de zuivering van stedelijk afvalwater, hieronder mede begrepen het stedelijk afvalwater dat afkomstig is vanuit het beheersgebied van een aangrenzende waterkwaliteitsbeheerder en dat krachtens artikel 15a, eerste lid, Wet verontreiniging oppervlaktewateren om doelmatigheidsredenen wordt gezuiverd op een zuiveringstechnisch werk dat in beheer is bij het waterschap.

ARTIKEL II

Dit besluit treedt in werking met ingang van 30 juni 2004.

B. STAAL, voorzitter

J. FRANSSEN, voorzitter

W.L.F. HERWIJNEN, griffier

H. ENGELS-VAN NIJEN, griffier

---

¹ Provinciaal blad 1995, nr. 11, laatstelijk gewijzigd bij besluit van provinciale staten van Utrecht van 7 oktober 2002, provinciaal blad 2002, nr. 37, en van Zuid-Holland van 16 oktober 2002.

Ontwerp-besluit II

Besluit van provinciale staten van Gelderland van ... 2004 en van Utrecht van 19 april 2004 tot wijziging van het Algemeen reglement voor het waterschap Vallei en Eem.

Provinciale staten van Gelderland en van Utrecht ;

Op het voorstel van gedeputeerde staten van 16 maart 2004, dienst WEM, sector Water, nummer 2004WEM000883i;

Gelet op de artikelen 2 en 6 van de Waterschapswet;

BESLUITEN

ARTIKEL I

Artikel 2 van het Algemeen reglement voor het waterschap Vallei en Eem² wordt gewijzigd als volgt.

1. Het tweede lid, onderdeel c, komt te luiden: het oppervlaktewaterkwaliteitsbeheer;.
2. Aan het tweede lid wordt een nieuw onderdeel d toegevoegd dat luidt:
  - d. de zuivering van stedelijk afvalwater, hieronder mede begrepen het stedelijk afvalwater dat afkomstig is vanuit het beheersgebied van een aangrenzende waterkwaliteitsbeheerder en dat krachtens artikel 15a, eerste lid, Wet verontreiniging oppervlaktewateren om doelmatigheidsredenen wordt gezuiverd op een zuiveringstechnisch werk dat in beheer is bij het waterschap.

ARTIKEL II

Dit besluit treedt in werking met ingang van 30 juni 2004.

J. KAMMINGA, voorzitter

B. STAAL, voorzitter

H. BROUWER, griffier

W.L.F. HERWIJNEN, griffier

---

² Provinciaal blad 1996, nr. 9, laatstelijk gewijzigd bij besluit van provinciale staten van Utrecht van 7 oktober 2002, provinciaal blad 2002, nr. 39, en van Gelderland van 16 oktober 2002.

Toelichting

Aan Provinciale Staten,

De Utrechtse waterschappen zuiveren het stedelijk afvalwater afkomstig uit hun eigen beheersgebied. Daarnaast zuiveren zij ook stedelijk afvalwater van aangrenzende waterschappen. Deze onderlinge dienstverlening wordt met ingang van 1 juli 2004 BTW-plichtig. De belastingdienst beschouwt het zuiveren van gebiedsoverschrijdend afvalwater niet als een overheidstaak en derhalve als BTW-plichtig. De staatssecretaris van Financiën heeft aangegeven dat BTW-heffing kan worden afgewend door de zuivering van gebiedsoverschrijdend afvalwater expliciet als taakopdracht in het waterschapsreglement op te nemen. De Unie van waterschappen heeft in overleg met het ministerie van Financiën en het IPO een model-bepaling opgesteld die hierin voorziet. De Utrechtse waterschappen hebben de provincie verzocht deze model-bepaling op te nemen in de waterschapsreglementen. BTW-heffing over de zuivering van grensoverschrijdend stedelijk afvalwater wordt onwenselijk geacht. Het leidt tot een verhoging van de zuiveringsheffing en belemmert de doelmatige zuivering van stedelijk afvalwater. Het statenvoorstel voorziet in een aanpassing van het reglement voor Hoogheemraadschap De Stichtse Rijnlanden en waterschap Vallei en Eem op dit punt.

Beoogd effect

Voorkomen van een ongewenste verhoging van de zuiveringsheffing en daarmee van de lokale lasten en het bevorderen van de doelmatige zuivering van stedelijk afvalwater.

Argumenten

- BTW-heffing over de zuivering van grensoverschrijdend afvalwater leidt tot een ongewenste verhoging van de zuiveringsheffing en daarmee van de lokale lasten en belemmert de doelmatige zuivering van stedelijk afvalwater.
- Door de Unie van waterschappen is in overleg met het ministerie van Financiën en het IPO een model-bepaling opgesteld die het waterschap de zuivering van grensoverschrijdend afvalwater opdraagt. Het ministerie van Financiën heeft ingestemd met de inhoud van de modelbepaling. Daarmee is aanvaarding van de regeling door de belastingdienst veilig gesteld.

Kanttekeningen

Aan de besluiten zijn geen risico's verbonden.

Financiën

Er zijn geen financiële gevolgen voor de provincie.

Realisatie

De Utrechtse waterschappen zijn interprovinciaal met Gelderland (waterschap Vallei en Eem), Zuid-Holland (Hoogheemraadschap De Stichtse Rijnlanden, hoogheemraadschap Amstel, Gooi en Vecht en zuiveringschap Hollandse Eilanden en Waarden) en Noord-Holland (hoogheemraadschap Amstel, Gooi en Vecht). Wijziging van het reglement voor een interprovinciaal waterschap geschiedt bij gemeenschappelijk besluit van de betrokken provincies (artikel 6 van de Waterschapswet (Wsw)). De voorbereiding van de besluitvorming (d.i. het vooroverleg met het waterschap ex artikel 3 Wsw en het opstellen en ter inzage leggen voor inspraak van het ontwerp-besluit ex artikel 4 Wsw) kunnen GS van de betrokken provincies aan één van hen opdragen (artikel 6 Wsw). De besluiten behoeven tevens de goedkeuring van de minister omdat zij een wijziging van de taakopdracht van de waterschappen inhouden (artikel 5 lid 1 en 2 Wsw). Daarnaast is de Tijdelijke referendumwet van toepassing.

De wijziging van het reglement voor Hoogheemraadschap De Stichtse Rijnlanden (HDSR) is voorbereid door GS van Utrecht, voor waterschap Vallei en Eem (WVE) door GS van Gelderland, voor hoogheemraadschap Amstel, Gooi en Vecht (AGV) door GS van Noord-Holland en voor zuiveringschap Hollandse Eilanden en Waarden (ZHEW) door GS van Zuid-Holland.

De voorbereiding van de besluiten voor hoogheemraadschap Amstel, Gooi en Vecht en voor zuiveringschap Hollandse Eilanden en Waarden, zijn nog niet afgerond. Deze besluiten zullen in een later stadium aan uw staten worden voorgelegd. Om geen vertraging in de besluitvorming voor Hoogheemraadschap De Stichtse Rijnlanden en voor waterschap Vallei en Eem te laten optreden, worden deze besluiten reeds nu aan uw staten voorgelegd. Vertraging is ongewenst ter voorkoming van extra kosten met ingang van 1 juli 2004.

Het verdere verloop van de procedure voor Hoogheemraadschap De Stichtse Rijnlanden en waterschap Vallei en Eem:

- bekendmaking van de besluiten met de mogelijkheid tot het indienen van een referendum verzoek
- gelijktijdig met de bekendmakingen wordt de minister van Verkeer en Waterstaat verzocht de besluiten goed te keuren
- 30 juni 2004 inwerkingtreding

Communicatie

- de voorontwerpen van de besluiten zijn voor commentaar aan de waterschappen gestuurd. Deze hebben laten weten met het voorontwerp te kunnen instemmen.
- De ontwerp-besluiten voor Hoogheemraadschap De Stichtse Rijnlanden en voor waterschap Vallei en Eem hebben ter inzage gelegen voor inspraak van 26 januari tot en met 23 februari 2004 respectievelijk 14 januari tot en met 11 februari 2004. Er zijn geen inspraakreacties ontvangen.

Bijlagen

1. Toelichting ontwerpbesluit I
2. Toelichting ontwerpbesluit II

Gedeputeerde staten,

voorzitter,   Mr B. Staal

secretaris,   Drs. H.H. Sietsma

Bijlage 1 Toelichting op ontwerpbesluit I

Het waterschap is op grond van zijn reglement belast met de taak oppervlaktewaterkwaliteitsbeheer. De zuivering van het stedelijk afvalwater vormt hier een bestanddeel van. Het zuiveren van stedelijk afvalwater is op grond van de per 1 juli 2002 gewijzigde Wet verontreiniging oppervlaktewateren (Wvo) als publieke taak aan de waterschappen opgedragen. Hiermee volgt de Wvo de situatie zoals deze in de praktijk al geruime tijd bestaat. Met de aanpassing van het reglement wordt redactioneel aangesloten op de terminologie van de Wvo.

Daarnaast dient het invoegen van het nieuwe onderdeel d in artikel 3 nog een ander doel. In de praktijk komt het regelmatig voor dat waterschappen afvalwater voor een aangrenzende waterkwaliteitsbeheerder (in praktijk vrijwel altijd een waterschap) zuiveren. Met name aan de grenzen van een waterschap kan het doelmatiger zijn om geen gebruik van de eigen zuivering te maken, maar van de zuivering van een aangrenzend waterschap.

Naar de mening van het Ministerie van Financiën valt onder de taak zuiveren van stedelijk afvalwater als bedoeld in artikel 15a van de Wvo niet het zuiveren van afvalwater voor een buurwaterschap. Dit wordt dan ook niet als een overheidstaak, maar als een ondernemersprestatie gezien. Dit is in de optiek van het ministerie alleen anders, indien de zuivering van dit gebiedsoverschrijdend afvalwater in publiekrechtelijke zin aan het waterschap is opgedragen. Deze redenering heeft tot gevolg dat de waterschappen elkaar voor de zuivering BTW moeten berekenen, tenzij in het provinciaal reglement het zuiveren van gebiedsoverschrijdend afvalwater voor een aangrenzende waterkwaliteitsbeheerder als publieke taak wordt opgenomen. Ter illustratie: in het Hoogheemraadschap De Stichtse Rijnlanden gaat het om een bedrag van ongeveer € 81.500,-- per jaar dat het waterschap aan anderen zou moeten betalen en een bedrag van ongeveer € 147.400,-- dat het waterschap van anderen zou moeten ontvangen.

Het waterschap heeft ons dan ook verzocht de taakomschrijving in het reglement zodanig aan te passen, dat ook het zuiveren van gebiedsoverschrijdend afvalwater van een aangrenzende waterkwaliteitsbeheerder hieronder valt. Wij kunnen met dit verzoek van het waterschap instemmen. Wij achten een aanzienlijk kostenverhogend effect op de zuivering van afvalwater vanuit het oogpunt van een doelmatige zuivering en de beheersing van lokale lasten ongewenst.

Door de Unie van Waterschappen is ten behoeve van de hiervoor genoemde taakopdracht samen met het IPO een modelbepaling opgesteld die de instemming heeft van het Ministerie van Financiën. In het nieuwe onderdeel d in het reglement is de aangepaste taakomschrijving opgenomen, gebaseerd op de modelbepaling. De uiterste datum van inwerkingtreding van de taakopdracht in het reglement is door het Ministerie van Financiën op 30 juni 2004 bepaald.

Bijlage 2 Toelichting op ontwerpbesluit II

Het waterschap is op grond van zijn reglement belast met de taak oppervlaktewaterkwaliteitsbeheer. De zuivering van het stedelijk afvalwater vormt hier een bestanddeel van. Het zuiveren van stedelijk afvalwater is op grond van de per 1 juli 2002 gewijzigde Wet verontreiniging oppervlaktewateren (Wvo) als publieke taak aan de waterschappen opgedragen. Hiermee volgt de Wvo de situatie zoals deze in de praktijk al geruime tijd bestaat. Met de aanpassing van het reglement wordt redactioneel aangesloten op de terminologie van de Wvo.

Daarnaast dient het invoegen van het nieuwe onderdeel d in artikel 2 nog een ander doel. In de praktijk komt het regelmatig voor dat waterschappen afvalwater voor een aangrenzende waterkwaliteitsbeheerder (in praktijk vrijwel altijd een waterschap) zuiveren. Met name aan de grenzen van een waterschap kan het doelmatiger zijn om geen gebruik van de eigen zuivering te maken, maar van de zuivering van een aangrenzend waterschap.

Naar de mening van het Ministerie van Financiën valt onder de taak zuiveren van stedelijk afvalwater als bedoeld in artikel 15a van de Wvo niet het zuiveren van afvalwater voor een buurwaterschap. Dit wordt dan ook niet als een overheidstaak, maar als een ondernemersprestatie gezien. Dit is in de optiek van het ministerie alleen anders, indien de zuivering van dit gebiedsoverschrijdend afvalwater in publiekrechtelijke zin aan het waterschap is opgedragen. Deze redenering heeft tot gevolg dat de waterschappen elkaar voor de zuivering BTW moeten berekenen, tenzij in het provinciaal reglement het zuiveren van gebiedsoverschrijdend afvalwater voor een aangrenzende waterkwaliteitsbeheerder als publieke taak wordt opgenomen. Ter illustratie: in het waterschap Vallei en Eem gaat het om een bedrag van ongeveer € 173.000,- per jaar dat het waterschap aan anderen zou moeten betalen en een bedrag van ongeveer € 5.000,- dat het waterschap van anderen zou moeten ontvangen.

Het waterschap heeft ons dan ook verzocht de taakomschrijving in het reglement zodanig aan te passen, dat ook het zuiveren van gebiedsoverschrijdend afvalwater van een aangrenzende waterkwaliteitsbeheerder hieronder valt. Wij kunnen met dit verzoek van het waterschap instemmen. Wij achten een aanzienlijk kostenverhogend effect op de zuivering van afvalwater vanuit het oogpunt van een doelmatige zuivering en de beheersing van lokale lasten ongewenst.

Door de Unie van Waterschappen is ten behoeve van de hiervoor genoemde taakopdracht samen met het IPO een modelbepaling opgesteld die de instemming heeft van het Ministerie van Financiën. In het nieuwe onderdeel d in het reglement is de aangepaste taakomschrijving opgenomen, gebaseerd op de modelbepaling. De uiterste datum van inwerkingtreding van de taakopdracht in het reglement is door het Ministerie van Financiën op 30 juni 2004 bepaald.